
**XXXV Premi 8 de Març
Maria Aurèlia Capmany 2021**

24 hores al dia,
365 dies l'any

Democratitzem les cures

Ajuntament de
Barcelona

Primera OBJECTE

L'Ajuntament de Barcelona commemora el dia 8 de març, declarat Dia Internacional de les Dones per l'ONU, amb la convocatòria del premi 8 de Març - Maria Aurèlia Capmany, dedicat cada any a un tema monogràfic.

El 2020 ha estat l'any en què a escala planetària s'ha viscut una situació excepcional, que mai havíem viscut, motivada per l'emergència de la pandèmia de covid-19.

En aquest context excepcional d'emergència sanitària i social, ha quedat patent l'enorme importància de les cures en tots els àmbits, l'esforç que suposen quotidianament i la gran invisibilitat que normalment acompanya aquestes tasques. Encara que l'amaguem com a societat, la vulnerabilitat és una característica inherent i constant de la vida humana. Si no cuidem o no ens cuiden al llarg de la vida, no es poden garantir les condicions bàsiques per a una vida digna i plena, i a vegades ni tant sols per a la supervivència.

Aquests darrers mesos hem comprovat encara més com d'essencials són les feines de cura de les persones, la varietat de professions que hi ha implicades, des de l'àmbit sanitari fins al treball social o el treball domèstic, i com de feminitzades, poc reconegudes i remunerades estan aquestes feines. A la vegada, s'ha traslladat directament a les llars el pes de sostenir el benestar i el dia a dia de la població —en especial els infants i les persones que han emmalaltit i no han estat ingressades—, mentre les dificultats per conciliar el treball i la cura han esdevingut un assumpte de primer ordre, amb un suport públic molt baix o nul, cosa que pot significar la renúncia de moltes dones al mercat de treball.

La crisi econòmica del 2008 ja va deixar importants retallades en els sistemes de protecció social i en els serveis sanitaris, educatius i d'atenció social, amb la conseqüència del fet que es va incrementar la càrrega global de treball de les dones, en què se sumava la feina remunerada i la de les cures, i es van deteriorar les seves condicions de vida. L'emergència de la covid-19, amb la qual haurem de conviure un temps encara incert, i l'escenari que planteja quant a impacte econòmic, incertesa respecte a l'obertura permanent de les escoles, condicionaments sanitaris, auge del teletreball, etc., pot tenir ara un impacte encara més intens en l'eixamplament de les desigualtats de gènere, especialment per a les dones en situació irregular o sense contracte formal.

Amb el lema "Les dones sostenim el món", el moviment feminista a escala global fa anys que posa de manifest una de les grans contradiccions del sistema econòmic liberal i capitalista: la divisió entre l'economia anomenada productiva i totes les tasques fonamentals per sostenir la vida humana que continuen invisibles i no remunerades, així com la gran injustícia que suposa que es dipositi gairebé tota la responsabilitat de la cura sobre les espatlles de les dones, especialment les dones pobres i d'origen migrant. Com diu Silvia Federici: "La família és la fàbrica, el lloc de feina de milions de dones". I aquesta feina, imprescindible per a la societat, s'ha de reconèixer adequadament i assumir molt més col·lectivament.

Les situacions viscudes aquests darrers mesos fan encara més evident que de cara al futur, com ens recorda Yayo Herrero, cal una profunda reflexió col·lectiva sobre com cuidem i com hauríem de cuidar: "Caldrà fer una reflexió després del coronavirus per analitzar l'enorme risc que corre la societat i moltes persones davant una crisi de cures evident; qui cuida i qui es queda sense cuidar i també la fragilitat del model econòmic."

L'any 2015 les investigadores Sandra Ezquerra i Elba Mansilla van radiografiar l'estat de la provisió i recepció de cura a la ciutat de Barcelona. La diagnòsi va mostrar que si bé l'organització de la cura és diversa, hi ha dues tendències majoritàries i compartides: en primer lloc, es confirma el rol protagonista que té la família pel que fa a garantir la cura. Diversos estudis mostren que gairebé un 90% del temps de cura de la salut pren la forma de cura familiar, i que 9 de cada 10 hores de cura de persones de 65 anys o més les proveeixen familiars i altres membres de la xarxa relacional.

En segon lloc, es fa evident que aquesta cura recau sobre un nombre reduït de membres de la xarxa familiar més propera, i que aquests membres habitualment són dones. L'enquesta de salut de Catalunya del 2015 mostra que són les dones les qui majoritàriament organitzen les tasques domèstiques i de cura a la llar, i que fer aquestes tasques en el model actual genera impactes negatius en la salut i benestar de les persones cuidadores principals, majoritàriament dones, i n'afecta també l'esfera relacional, la disponibilitat de temps i la capacitat d'impulsar i prioritzar projectes vitals propis.

Tal com estableix la Declaració de Beijing del 1995, plataforma principal d'acció internacional sobre l'empoderament de les dones, la responsabilitat desproporcionada que tenen en la provisió de cura és un dels principals obstacles per sortir de la pobresa i accedir a condicions de vida dignes.

A la nostra ciutat, com a tantes altres ciutats europees, hi ha un fenomen d'envelliment demogràfic amb una taxa de natalitat crònicament baixa des dels anys vuitanta que, amb l'augment de l'esperança de vida, porta a un creixement de les necessitats de cures i d'atenció, sobretot, de l'anomenada cura de llarga durada. Aquest factor es conjuga amb el desplaçament de la família com a espai principal de cures, fruit de l'increment de la participació laboral de les dones. S'ha evidenciat que les dones han passat a dedicar-se menys exclusivament a la cura en l'àmbit familiar, i alhora en els models de convivència familiars les estructures més tradicionals perden pes. Paral·lelament, en l'àmbit laboral ha anat creixent la precarietat i la desprotecció dels treballadors i les treballadores, i no s'han desenvolupat mecanismes suficients per conciliar el treball amb la cura i la vida personal.

Aquest és l'escenari de l'anomenada crisi de les cures, resultat del desequilibri entre l'oferta i la demanda de cures, és a dir, entre les necessitats de cures i la seva provisió, que ve de la mà d'una profunda injustícia a l'hora d'assumir aquestes responsabilitats que en l'àmbit social són imprescindibles. És en aquest aspecte que Ezquerra esmenta que sorgeix la necessitat: "d'ampliar les fronteres de la família com a àmbit proveïdor de cura i benestar, així com d'implicar diverses institucions i agents socials en la seva gestió i realització".

A la ciutat de Barcelona, des de les polítiques municipals hi ha una llarga tradició a posar en marxa serveis públics de cura que cal valorar. Tanmateix, tenim el repte d'anar més enllà, cap a una nova organització social i econòmica que permeti cuidar millor, tenir més benestar i construir un futur més just per a totes les persones, siguin receptores o proveïdores de cura. Per aconseguir aquest objectiu necessitem fer canvis en profunditat en múltiples dimensions. Entre moltes altres qüestions, implica visibilitzar i valorar molt més adequadament la importància que té la cura; reconèixer i donar suport a les persones que cuiden, ja sigui de forma remunerada o en l'àmbit familiar; transformar les empreses perquè facilitin la conciliació de les famílies, o impulsar estratègies veïnals i comunitàries que donin suport a la cura i assumir-la més col·lectivament. La vigent Mesura de govern per a la democratització de les cures ja planteja moltes d'aquestes qüestions necessàries per introduir la cura com un element transversal que ha de ser tingut en compte en diferents àmbits desenvolupant mesures concretes per facilitar-la.

L'Ajuntament de Barcelona té la voluntat de contribuir activament a resoldre aquests problemes. És per aquest motiu que la Direcció de Feminismes i LGTBI convoca la 35a edició del premi 8 de Març - Maria Aurèlia Capmany, a fi de donar suport a projectes que ajudin a avançar pel que fa al reconeixement de la centralitat social de la cura, a través d'accions que suposin la valoració social i simbòlica de les tasques de cura, la millora de les condicions en què es cuida, ja sigui de forma remunerada com en l'àmbit familiar, així com projectes que avanci en la socialització de la cura fora de l'àmbit familiar promovent nous models i imaginaris al voltant d'aquest fenomen social, o que impulsin una millor convivència de treball remunerat i responsabilitats de cura.

SEGONA

FINALITATS I RÈGIM JURÍDIC

Es poden presentar projectes o treballs que tinguin com a finalitat:

- Afavorir nous imaginaris col·lectius al voltant de les cures amb perspectiva de gènere, interseccional i intergeneracional; fomentant el debat i l'anàlisi crítica sobre la precarietat i les dificultats de les cures, promovent accions que facin visible aquesta tasca i impulsant el reconeixement i la sensibilització de la seva importància i de la necessitat d'una implicació més àmplia de la societat i l'economia per fer possible proveir i rebre una cura de qualitat.
- Visibilitzar i realçar l'experiència de les dones i les seves estratègies per afrontar la crisi de cures actual, i afavorir la corresponsabilitat i l'equitat entre homes i dones en les tasques de cura.
- Facilitar l'empoderament i la participació de les persones que ofereixen o reben cures.
- Impulsar la professionalització del sector de les cures, incidint en la creació d'ocupació, la formació i qualificació, i l'acreditació de competències de les cuidadores.
- Desenvolupar accions i vincles comunitaris i de veïnatge basats en la cooperació i el suport mutu per facilitar la cura de les persones, que articulin el compromís de la comunitat amb aquestes tasques i contribueixin així a millorar la qualitat de vida de les persones cuidadores i les persones que reben cures.
- Promoure noves experiències de conciliació i adaptació de l'àmbit empresarial a les necessitats de cures, tant en el marc del treball presencial com del teletreball.

Els **projectes** han de tenir les característiques següents:

- Cal que siguin inèdits o que comencin a desplegar-se durant l'any de la convocatòria del premi (en cap cas no poden ser projectes acabats).
- Han d'abordar la identificació, la prevenció i l'afrontament de la crisi de les cures, i la reducció de les desigualtats.
- S'han de desenvolupar des d'una perspectiva de gènere i de justícia social.
- Han de posar en el centre el treball de cures promovent la corresponsabilitat social i comunitària, l'empoderament i la participació política de les dones.
- Han **d'incloure la perspectiva interseccional de gènere**, tenint en compte altres factors de desigualtat, com ara l'origen, l'edat, la diversitat funcional, l'orientació i la identitat sexual, la classe social o l'estructura familiar, entre altres, que es combinen per determinar l'accés als drets i les oportunitats de les dones en tota la seva diversitat.
- S'han **de materialitzar en accions concretes** d'aplicació pràctica, que es duguin a terme a la ciutat de Barcelona, a escala de districte o de ciutat.
- Han d'estar **redactats amb un llenguatge inclusiu** des de la perspectiva de gènere. En el cos de la presentació del projecte hi ha de constar el compromís que, si el projecte és premiat, tota la comunicació, les imatges i el llenguatge que s'utilitzin per posar-lo en marxa, difondre'l, etc., seran inclusius des de la perspectiva de gènere.
- El règim jurídic es determina a les Bases generals reguladores d'aquesta convocatòria publicades al *Butlletí Oficial de la Província de Barcelona* en data 27 de novembre de 2017.]

Tercera

PARTICIPANTS

Poden presentar un projecte les persones físiques, els grups, les associacions o altres entitats sense ànim de lucre de la ciutat de Barcelona.

Les entitats han de tenir la seu a la ciutat de Barcelona. En el cas de grups que no estiguin formalitzats jurídicament i que estiguin integrats només per persones físiques, cal que la persona que actui com a representant del grup estigui empadronada a la ciutat de Barcelona.

Quarta

PREMIS I DOTACIÓ

El premi 8 de Març estableix una sola categoria de projecte i dos premis:

Premi del Jurat al millor projecte, dotat amb 15.000 euros.

Premi del Públic al millor projecte, dotat amb 3.000 euros.

- **El premi del Jurat** només recau sobre un projecte, i aquesta informació és la que es farà pública, no una classificació de tots els treballs presentats. El veredictes del jurat que anunciarà el nom del projecte guanyador del premi es donarà a conèixer en el decurs d'un acte públic que, d'acord amb les recomanacions de les institucions sanitàries i de la situació respecte a la covid-19, per preservar la salut de la ciutadania podria portar-se a terme per reproducció en línia o un sistema similar. Es farà en una data propera al dia 8 de març. La data, el lloc i l'hora s'anunciaran oportunament i es podran consultar al web barcelona.cat/dones.
- **El premi del Públic** s'atorgarà a partir de la **votació popular** el mateix dia de l'acte públic de lliurament. Els treballs presentats es podran consultar al web barcelona.cat/dones. El document a disposició del públic serà la fitxa resum que presentin els participants segons el model normalitzat d'aquesta convocatòria.[1]

Un mateix projecte no pot rebre els dos premis: el premi del Jurat i el premi del Públic. En el cas que el premi del Públic recaigui en el mateix projecte seleccionat pel jurat, el premi del Públic s'atorgarà al projecte o al treball classificat pel públic en segon lloc.

La dotació del premi es farà a càrrec de la partida 0200-48101-23241, del pressupost del 2021, condicionada a l'existència de crèdit adequat i suficient per a l'exercici 2021.

[1] Si a causa de les restriccions de la covid-19 no es pogués realitzar l'acte de lliurament, la votació del públic es faria a través de mitjans digitals (plataforma Decidim Barcelona / web barcelona.cat/dones).

Cinquena

CRITERIS DE VALORACIÓ

En el procés de valoració dels projectes, el jurat tindrà en compte els criteris següents, que s'avaluaran de manera individual amb una valoració de 0 a 10 punts: 0 per al que menys s'ajusti al criteri i 10 per al que més s'hi ajusti.

La puntuació màxima serà de 10 punts, que correspondran a la suma de la puntuació obtinguda per la valoració basada en els criteris generals, fins a un màxim de 5, i l'obtinguda sobre la base dels criteris específics, fins a un màxim de 5.

Criteris generals, fins a un màxim de 5 punts:

- Grau d'adequació a l'objecte i les finalitats que s'estableixen en les clàusules primera i segona d'aquesta convocatòria (fins a 1,5 punts).
- Concreció, qualitat, coherència i viabilitat tècnica i econòmica de la proposta efectuada (fins a 1,5 punts).
- Visibilitat de l'acció o sostenibilitat en el temps de l'actuació realitzada (fins a 1 punt).
- Innovació metodològica (fins a 1 punt).

Criteris específics, fins a un màxim de 5 punts:

- Aplicació de la perspectiva de gènere i, de manera específica, aplicació de la perspectiva interseccional, que tingui en compte la diversitat de les dones de la ciutat i l'atenció a les desigualtats múltiples que les afecten per raó de gènere, classe, edat, religió, diversitat funcional, origen nacional o ètnic, etc. (fins a 2 punts).
- L'ús de pràctiques col·laboratives i treball en xarxa (fins a 1 punt).
- Àmbit d'actuació territorial, valorant específicament l'adequació a la realitat de la ciutat i, si escau, dels diversos barris de la ciutat (fins a 0,5 punts).
- Presència majoritària de dones o paritat de gènere en la composició dels equips participants integrats per persones físiques (fins a 1,5 punts).

Sisena

TERMINI I FORMA

El termini de presentació de les propostes serà de **20 dies hàbils** des de l'endemà de la publicació de la convocatòria al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona.

Les bases i tota la informació de la convocatòria es poden consultar per internet a barcelona.cat/dones.

Els projectes, realitzats per persones físiques o jurídiques, s'han de presentar obligatòriament en format telemàtic, a través del **Registre electrònic de l'Ajuntament, al portal de tràmits i subvencions de l'Ajuntament de Barcelona**.

Els formularis normalitzats per presentar les sol·licituds, es podran trobar tant al portal de tràmits del web municipal (<https://w9.bcn.cat/Ajuntament/premis.html>), com al web de barcelona.cat/dones, i hauran d'anar acompanyats de la documentació que s'indica a la base setena.

Setena

DOCUMENTACIÓ

Totes les persones físiques i jurídiques que hi estiguin interessades han de presentar, durant el termini establert, el formulari següent degudament emplenat:

- Instància de sol·licitud de participació en el premi 8 de Març, segons el model normalitzat (que es pot descarregar del web barcelona.cat/dones).
- Descripció del projecte segons el model normalitzat (que es pot descarregar del web barcelona.cat/dones).
- Fitxa resum del projecte segons el model normalitzat (que es pot descarregar del web barcelona.cat/dones).

Acompanyats de la documentació següent:

- Fotocòpia del DNI/NIF de la persona o l'entitat sol·licitant.
- Currículum dels grups, les associacions o les entitats que presenten el projecte.
- En el cas d'associacions i entitats constituïdes legalment, també cal aportar una còpia dels estatuts. En cas de grups que no estiguin constituïts legalment, cal lliurar una carta signada per totes les persones membres, en què es designi la persona responsable del grup, que serà la titular a tots els efectes de la convocatòria.

El projecte, el pressupost i la fitxa resum s'han de presentar en format telemàtic, en el termini i la forma establerts en la clàusula sisena d'aquestes bases.

Vuitena

CONDICIONS GENERALS DE LA CONVOCATÒRIA

Els projectes i els treballs duts a terme amb el suport dels ajuts d'aquesta convocatòria són **propietat dels autors o autores**, els quals han de fer constar la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona en qualsevol difusió o publicació del projecte, i en tot moment han d'utilitzar imatges i llenguatge inclusius des de la perspectiva de gènere.

Les entitats i les persones participants assumeixen l'autoria de les seves obres i es comprometen a no presentar materials audiovisuals, fonogràfics, musicals i d'imatge sobre els quals no tinguin uns drets d'ús degudament acreditats. L'organització no es fa responsable de l'ús inadequat dels drets de la propietat intel·lectual dels autors o autores de les obres.

Amb la presentació dels projectes i els treballs, els autors o autores autoritzen l'Ajuntament de Barcelona a publicar totalment o parcialment els projectes o a emetre'ls mitjançant formats i plataformes diversos, sempre que aquestes emissions no tinguin un objectiu comercial.

Les persones físiques, les associacions, les entitats o els grups guanyadors es comprometen a elaborar una memòria audiovisual i dels resultats del projecte, que han de presentar quan s'acabi l'any de la convocatòria, i que es presentarà públicament durant el lliurament de premis de l'edició següent.

El premi ha de ser acceptat pel beneficiari o beneficiària amb la finalitat de complir les condicions fixades en aquestes bases.

S'estableix un termini màxim de 30 dies naturals, a partir de l'endemà de l'acte públic de lliurament dels premis, perquè totes les entitats i les persones premiades entreguin a l'organització la documentació requerida per poder cobrar els premis atorgats. En cas que no es rebi aquesta documentació en el termini establert, quedarà sense efecte el lliurament del premi.

El premi serà compatible amb qualsevol altre ajut o subvenció concedits per altres administracions o ens públics o privats per al mateix projecte, sempre que la suma del ingressos obtinguts per a l'execució del projecte no superi la de les seves despeses, tal com estableix la normativa d'aplicació.

La participació en les convocatòries del premi 8 de Març suposa que les entitats i les persones que s'hi inscriuin accepten aquestes bases, així com les bases generals que el regulen i que es podran consultar al web barcelona.cat/dones.

Així mateix, la participació suposa que les entitats i les persones inscrites atorguen a l'Ajuntament el consentiment perquè faci el tractament i, si escau, la comunicació de les dades de caràcter personal que siguin necessàries per donar compliment a aquestes bases específiques, o a les bases generals que són d'aplicació.

